

U S T A W A

z dnia

o ekonomii społecznej¹⁾

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje:

- 1) organizację i zasady funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych;
- 2) zasady realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej;
- 3) zasady i formy wspierania podmiotów ekonomii społecznej przez organy administracji publicznej.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) jednostkach organizacyjnie powiązanych – rozumie się przez to osoby prawne spełniające definicję przedsiębiorcy dominującego lub zależnego w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów, z zastrzeżeniem że nie muszą być one przedsiębiorcami w rozumieniu tych przepisów;
- 2) partnerstwie publiczno-społecznym – rozumie się przez to umowę o wspólną realizację usługi społecznej zawartą przez organ jednostki samorządu terytorialnego z podmiotem ekonomii społecznej;
- 3) podmiotach ekonomii społecznej – rozumie się przez to:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawę z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

- a) spółdzielnie socjalne działające na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085),
 - b) warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej działające na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573),
 - c) centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej działające na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176),
 - d) spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych działające na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648),
 - e) organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057) z wyjątkiem: partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych i fundacji utworzonych przez partie polityczne, oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 i 4 tej ustawy,
 - f) koła gospodyń wiejskich działające na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 165);
- 4) osobach zagrożonych wykluczeniem społecznym – rozumie się przez to:
- a) bezrobotnych, w szczególności bezrobotnych długotrwale, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, 2023, 2369 i 2400),
 - b) posiadających status poszukujących pracy w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - c) osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu lub niewykonujące innej pracy zarobkowej, w tym rodzice dzieci z rodzin wielodzietnych poszukujący pracy po okresie wykonywania pracy domowej,
 - d) osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
 - e) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,

- f) osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803),
 - g) osoby, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111),
 - h) osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 oraz z 2021 r. poz. 159), oraz w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
 - i) osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685),
 - j) osoby opuszczające zakłady karne oraz pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze,
 - k) osoby starsze w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705);
- 5) readaptacji – rozumie się przez to działania umożliwiające zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych i zdrowotnych osób, o których mowa w pkt 4 lit. j;
 - 6) reintegracji społecznej – rozumie się przez to działania, mające na celu odbudowanie lub nabycie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, w tym rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych lub readaptację;
 - 7) reintegracji zawodowej – rozumie się przez to działania służące zdobyciu nowych kwalifikacji, kompetencji, wiedzy i umiejętności w celu odbudowania lub uzyskania i podtrzymania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy i awansu zawodowego, w tym rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych;
 - 8) usługach społecznych – rozumie się przez to usługi z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818);
 - 9) zatrudnieniu – rozumie się przez to zatrudnienie osób na podstawie umów o pracę, umów cywilnoprawnych oraz zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym przez nieprzerwany okres, co najmniej 3 miesiące, osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą niebędących pracodawcami.

DZIAŁ II

Przedsiębiorstwo społeczne

Rozdział 1

Organizacja i zasady działania przedsiębiorstwa społecznego

Art. 3. 1. Status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot ekonomii społecznej prowadzący odpłatną działalność pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) lub inną działalność o charakterze odpłatnym, po spełnieniu wymagań określonych w art. 5–12, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot ekonomii społecznej, nad którym Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa albo samorządowa osoba prawna nie posiada kontroli, o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), z wyłączeniem spółdzielni socjalnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.

3. W przedsiębiorstwie społecznym będącym spółdzielnią socjalną lub spółką, o której mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki nie mogą posiadać więcej niż 50% akcji lub udziałów, z wyłączeniem spółdzielni socjalnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.

4. W przypadku podmiotów ekonomii społecznej nieposiadających osobowości prawnej warunki przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego spełnia jednostka prowadząca podmioty ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 3 lit. b i c.

Art. 4. 1. Przedsiębiorstwo społeczne działa pod firmą, która zawiera oznaczenie „przedsiębiorstwo społeczne”.

2. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „PS”.

Art. 5. Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy rozwojowi lokalnemu i ma na celu:

1) reintegrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub

2) realizację usług społecznych.

Art. 6. 1. Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, w wymiarze co najmniej 1/2 etatu.

2. W przedsiębiorstwie społecznym działającym w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1, co najmniej 30% osób zatrudnionych stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, w wymiarze co najmniej 1/2 etatu.

3. Osoby, o których mowa w ust. 2, uważa się za osoby zagrożone wykluczeniem społecznym przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8, nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, będące członkami spółdzielni socjalnej, która uzyskała status przedsiębiorstwa społecznego, oraz osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. d, są wliczane do wymaganego udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o którym mowa w ust. 2, także po zakończeniu realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego.

5. W celu ustalenia wymaganego udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o którym mowa w ust. 2, do ogółu osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym nie wlicza się wolontariuszy.

6. Przedsiębiorstwo społeczne informuje osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. g, o skutkach podjęcia zatrudnienia, w szczególności w zakresie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Art. 7. 1. Przedsiębiorstwo społeczne, działające w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1, zatrudniające powyżej 10 osób, w trybie określonym przez statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze, tworzy program reintegracyjny, który określa w szczególności:

- 1) wykaz stanowisk wraz z kompetencjami niezbędnymi i dodatkowymi na danym stanowisku;
- 2) rodzaj podejmowanych działań w celu zdobycia bądź zwiększenia wskazanych kompetencji;
- 3) rodzaj podejmowanych działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej;
- 4) sposób monitorowania tego programu.

2. Program reintegracyjny, o którym mowa w ust. 1, zawiera również kompetencje kluczowe wymienione w załączniku do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) (Dz. Urz. UE L 394 z 30.12.2006).

Art. 8. 1. Przedsiębiorstwo społeczne, w stosunku do każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, realizuje przez okres od 6 do 36 miesięcy, opracowany przy aktywnym jej uczestnictwie, indywidualny plan reintegracyjny, mający na celu wzrost kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych tej osoby.

2. W stosunku do osób, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. j, indywidualny plan reintegracyjny może zawierać dodatkowo działania z zakresu readaptacji.

3. W przypadku przedsiębiorstwa społecznego, będącego jednocześnie jednostką prowadzącą podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 3 lit. b i c, z zastrzeżeniem ust. 4, indywidualny plan reintegracyjny stanowi kontynuację dotychczas realizowanego programu zatrudnienia socjalnego, kontraktu socjalnego lub indywidualnego programu rehabilitacji.

4. Przedsiębiorstwo społeczne, będące jednocześnie jednostką prowadzącą zakład aktywności zawodowej, nie sporządza indywidualnego planu reintegracyjnego w stosunku do osób realizujących indywidualny program rehabilitacji.

Art. 9. 1. Organ zarządzający przedsiębiorstwa społecznego dokonuje analizy postępów w realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego i decyduje o jego zakończeniu lub kontynuacji.

2. Kontynuację realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego powyżej 36 miesięcy akceptuje wojewoda w trybie, o którym mowa w art. 122a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), biorąc pod uwagę w szczególności:

- 1) przedstawioną przez przedsiębiorstwo społeczne informację na temat rodzaju działań z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej zrealizowanych wobec osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym wraz z oceną wpływu tych działań na realizację indywidualnego planu reintegracyjnego;
- 2) opinię podmiotu świadczącego usługi wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 52 ust. 3;
- 3) aktualną sytuację na rynku pracy.

3. Sprawę kontynuacji realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o której mowa w ust. 2, uznaje się za załatwioną milcząco w sposób w całości uwzględniający żądanie przedsiębiorstwa społecznego, jeżeli w terminie 2 miesiące od dnia doręczenia tego żądania właściwemu organowi administracji publicznej organ ten nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 10. 1. W zakresie i celu niezbędnym do realizacji ustawy, przedsiębiorstwo społeczne przetwarza dane osobowe członków, członków jego organów oraz osób zatrudnionych, w tym także dotyczące zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym osób, o których mowa w art. 2 pkt 4, dane osobowe wymienione w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”.

2. Podmiot świadczący usługi wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej może przetwarzać dane osobowe osoby zatrudnionej w przedsiębiorstwie społecznym, wymienione w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia 2016/679, w zakresie niezbędnym do sporządzenia opinii, o której mowa w art. 9 ust. 2 pkt 2.

Art. 11. 1. Przedsiębiorstwo społeczne, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. poz. 550, z 2008 r. poz. 584 i 778 oraz z 2009 r. poz. 805), posiada organ konsultacyjno-doradczy, w skład którego wchodzi osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie oraz członkowie, o ile przedsiębiorstwo społeczne zrzesza członków.

2. Jeżeli liczba osób, o których mowa w ust. 1, przekracza 10, organ konsultacyjno-doradczy może składać się z przedstawicieli tych osób w liczbie nie mniejszej niż 3 osoby.

3. Do kompetencji organu konsultacyjno-doradczego należy w szczególności:

1) zapoznawanie się, nie rzadziej niż raz do roku, z wynikami działalności przedsiębiorstwa społecznego oraz wyrażanie opinii w tym zakresie;

²⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

- 2) opiniowanie regulaminu pracy lub zasad organizacji pracy ustalanych przez przedsiębiorstwo społeczne oraz zmian proponowanych w tym zakresie;
- 3) opiniowanie planowanych działań przedsiębiorstwa społecznego, w tym na rzecz reintegracji zawodowej i społecznej.

4. Przedsiębiorstwo społeczne określa w statucie, umowie spółki lub innym dokumencie o tym charakterze sposób funkcjonowania organu, o którym mowa w ust. 1, w szczególności sposób wyboru członków organu konsultacyjno-doradczego, długość kadencji tego organu oraz ustanie członkostwa w tym organie.

5. Spółka, o której mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w celu uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego, tworzy organ, o którym mowa w ust. 1.

6. Przedsiębiorstwo społeczne nie powołuje organu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie, a w przypadku podmiotów zrzeszających członków – również członkowie wchodzi w skład organu posiadającego co najmniej kompetencje, o których mowa w ust. 3, w szczególności walnego zgromadzenia.

Art. 12. Statut, umowa spółki lub inny dokument o tym charakterze przedsiębiorstwa społecznego zabraniają:

- 1) udzielania pożyczek jednostkom organizacyjnym powiązanym oraz członkom organów tego przedsiębiorcy lub członkom organu konsultacyjno-doradczego, pracownikom tego przedsiębiorcy oraz osobom, z którymi pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli oraz zabezpieczania ich zobowiązań mieniem przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) przekazywania majątku na rzecz jednostek organizacyjnych powiązanych lub osób, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje nieodpłatnie lub na preferencyjnych warunkach, chyba że przekazanie odbywa się w ramach prowadzonej działalności pożytku publicznego;
- 3) wykorzystywania majątku na rzecz jednostek organizacyjnych powiązanych lub osób, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu działalności, o którym mowa w art. 5;

- 4) dokonywania zakupu towarów lub usług od jednostek organizacyjnych powiązanych lub podmiotów, w których uczestniczą osoby, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Art. 13. 1. Przedsiębiorstwo społeczne nie przeznacza zysku lub nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności gospodarczej do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników.

2. W stosunku do podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 3 lit. d, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego, art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze nie stosuje się.

Art. 14. 1. Przedsiębiorstwo społeczne sporządza roczne sprawozdanie merytoryczne.

2. Przedsiębiorstwo społeczne przekazuje sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, do wojewody właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie.

3. Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane przez przedsiębiorstwo społeczne do wojewody w postaci elektronicznej.

4. Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) opis prowadzonej działalności gospodarczej lub działalności odpłatnej pożytku publicznego wraz z podaniem kodów PKD;
- 3) szczegółowe informacje o:
 - a) podjętych działaniach dotyczących reintegracji zawodowej i społecznej osób zatrudnionych wraz z osiągniętymi efektami,
 - b) zatrudnieniu, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów, o których mowa w art. 6 ust. 2,
 - c) zrealizowanych usługach społecznych;
- 4) informacje o:
 - a) strukturze aktywów i pasywów, w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych,
 - b) uzyskanych przychodach i poniesionych kosztach wraz z ich strukturą,
 - c) podziale zysku lub nadwyżki bilansowej,
 - d) korzystaniu z uprawnień,
 - e) przeprowadzonych kontrolach.

5. Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo społeczne sporządza:

- 1) pierwszy raz za rok kalendarzowy, w którym uzyskało status przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) ostatni raz za rok kalendarzowy, w którym utraciło status przedsiębiorstwa społecznego.

6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania merytorycznego, o którym mowa w ust. 1, oraz format i strukturę danych, uwzględniając potrzebę zgromadzenia informacji niezbędnych do oceny prawidłowości realizacji przez przedsiębiorstwo społeczne jego celów oraz spełniania warunków statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Art. 15. 1. Wojewoda, po przeprowadzonej weryfikacji poprawności i kompletności danych zawartych w sprawozdaniu merytorycznym, o którym mowa w art. 14 ust. 1, przedstawia corocznie, nie później niż do dnia 15 września danego roku, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego sprawozdanie zbiorcze z informacji uzyskanych w trybie art. 14 ust. 2 i 3.

2. Sprawozdanie zbiorcze, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane przez wojewodę ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego w postaci elektronicznej.

Rozdział 2

Zasady uzyskiwania i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz nadzór nad przedsiębiorstwem społecznym

Art. 16. 1. Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje w drodze decyzji administracyjnej wojewody właściwego ze względu na siedzibę podmiotu ekonomii społecznej.

2. Wniosek o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego zawiera informacje, o których mowa w art. 24 ust. 2.

3. Do wniosku o przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające spełnienie przez podmiot ekonomii społecznej wymagań, o których mowa w art. 3-13, w szczególności statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze;
- 2) program reintegracyjny, o którym mowa w art. 7 ust. 1, w przypadku prowadzenia działalności w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1;
- 3) zaświadczenie właściwego:

a) naczelnika urzędu skarbowego,

b) wójta (burmistrza, prezydenta miasta)

– potwierdzające, że wnioskodawca nie zalega z opłacaniem podatków, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku;

4) zaświadczenie właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo inny dokument potwierdzający, że wnioskodawca nie zalega z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku.

4. Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do spółdzielni socjalnych.

Art. 17. Przedsiębiorstwo społeczne jest obowiązane zgłaszać wojewodzie zmiany powodujące zaprzestanie spełniania wymagań, o których mowa w art. 3-14, oraz wskazuje przyczyny zaprzestania spełniania tych wymagań w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian.

Art. 18. 1. Wojewoda, pod rygorem utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego, wzywa przedsiębiorstwo społeczne do zaniechania naruszeń wymogów, o których mowa w art. 3-14, oraz przedstawienia niezbędnych wyjaśnień w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania, uwzględniając rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości.

2. Na wniosek przedsiębiorstwa społecznego wojewoda, w drodze decyzji administracyjnej, zwalnia na czas określony, nie dłuższy niż 6 miesięcy, przedsiębiorstwo społeczne od spełniania wymogu, o którym mowa w art. 6 ust. 2, jeżeli jego naruszenie nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych oraz zostało zgłoszone w terminie, o którym mowa w art. 17.

Art. 19. Nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa społecznego w zakresie spełniania wymogów, o których mowa w art. 3-14, sprawuje wojewoda właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego.

Art. 20. Wojewoda, w celu realizacji przepisów niniejszej ustawy, jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych członków, członków organów oraz osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym, w tym także dotyczących osób, o których mowa w art. 2 pkt 4, danych osobowych wymienionych w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia 2016/679.

Art. 21. 1. Wojewoda może zarządzić w przedsiębiorstwie społecznym kontrolę z urzędu lub na wniosek innego organu administracji publicznej w zakresie spełniania wymogów, o których mowa w art. 3-14.

2. Do kontroli przedsiębiorstwa społecznego stosuje się przepisy art. 14-57 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Art. 22. 1. Wojewoda, po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w art. 18 ust. 1, wydaje decyzję administracyjną w sprawie pozbawienia statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku, gdy:

- 1) przedsiębiorstwo społeczne przestało spełniać wymagania określone w art. 3-14;
- 2) przedsiębiorstwo społeczne nie zastosowało się do zaleceń pokontrolnych wydanych w ramach kontroli, o której mowa w art. 21 ust. 1;
- 3) ogłoszono upadłość przedsiębiorstwa społecznego albo oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości przedsiębiorstwa społecznego z uwagi na fakt, że jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania;
- 4) otwarto likwidację przedsiębiorstwa społecznego;
- 5) przedsiębiorstwo społeczne wystąpiło z wnioskiem o pozbawienie tego statusu.

2. Wojewoda może wydać decyzję, o której mowa w ust. 1, również w przypadku rażącego naruszenia prawa stwierdzonego w wyniku kontroli lub uzyskania informacji od innego organu o takich nieprawidłowościach.

Art. 23. Podmiot ekonomii społecznej, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia, w którym decyzja administracyjna, o której mowa w art. 22 ust. 1, stała się ostateczna.

Art. 24. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego zamieszcza na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego elektroniczny wykaz przedsiębiorstw społecznych.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do każdego przedsiębiorstwa społecznego, zawiera:

- 1) nazwę i formę prawną;
- 2) cel działalności, o którym mowa w art. 5;
- 3) siedzibę;
- 4) datę uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego;
- 5) numer NIP, REGON i KRS;
- 6) przedmiot podstawowej działalności.

3. Wojewoda niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 16 ust. 1, stała się ostateczna, informuje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o przyznaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego i dostarcza informacje, o których mowa w ust. 2.

4. Wojewoda niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 22 ust. 1 stała się ostateczna, informuje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Art. 25. Odwołanie od decyzji administracyjnych wydanych w ramach postępowań w sprawach, o których mowa w art. 9 ust. 2, art. 16 ust. 1, art. 18 ust. 2 i art. 22 ust. 1, rozpatruje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Rozdział 3

Instrumenty wsparcia przedsiębiorstwa społecznego

Art. 26. 1. W stosunku do pracowników przedsiębiorstwa społecznego, będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, może podlegać finansowaniu ze środków Funduszu Pracy przez okres realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

2. Finansowanie, o którym mowa w ust. 1, następuje na podstawie umowy zawartej pomiędzy przedsiębiorstwem społecznym a starostą właściwym dla siedziby tego przedsiębiorstwa do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę.

3. Okres finansowania nie ulega wydłużeniu w przypadkach, o których mowa w art. 6 ust. 4 oraz w art. 9 ust. 2.

4. Zwrotu opłaconych składek, o których mowa w ust. 1, dokonuje starosta, w okresach kwartalnych na podstawie udokumentowanego wniosku przedsiębiorstwa społecznego, w terminie 30 dni od dnia jego złożenia.

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 4, oraz tryb dokonywania zwrotu opłaconych składek, uwzględniając rodzaj niezbędnej dokumentacji, którą należy dołączyć do

wniosku, oraz konieczność zapewnienia zgodności udzielania wsparcia z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

Art. 27. 1. Przedsiębiorstwu społecznemu można udzielić z Funduszu Pracy lub Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wsparcia w formie:

- 1) jednorazowych środków na utworzenie stanowiska pracy,
- 2) środków na finansowanie kosztów wynagrodzenia

– na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Art. 28. Przedsiębiorstwu społecznemu przysługuje dofinansowanie oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych na zasadach określonych w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zwrot kosztów, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 tej ustawy.

Art. 29. Podmiotom dokonującym zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez przedsiębiorstwa społeczne przysługuje obniżenie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na zasadach określonych w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Art. 30. Przedsiębiorstwu społecznemu przysługuje zwolnienie od podatku dochodowego od osób prawnych, na zasadach określonych w art. 17 ust. 1 pkt 43a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.³⁾).

Art. 31. Wojewoda, na wniosek przedsiębiorstwa społecznego wydaje na podstawie wykazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1, zaświadczenie o spełnianiu przez przedsiębiorstwo społeczne przesłanek, o których mowa w art. 361 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 11 września

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1492, 1565, 2122, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11 i 255.

2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019, z 2020 r. poz. 288, 1517 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464).

DZIAŁ III

Realizacja usług społecznych

Rozdział 1

Realizacja usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej

Art. 32. 1. Jednostka samorządu terytorialnego zapewnia realizację usług społecznych, uwzględniając cele społeczne, w szczególności:

- 1) wzmocnienie spójności społecznej;
- 2) promocję zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) budowanie partnerskiej współpracy organów administracji publicznej i podmiotów ekonomii społecznej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli jednostka samorządu terytorialnego realizuje usługi społeczne samodzielnie lub na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 11, 13 i 14 oraz art. 216 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

3. Organ administracji rządowej może zapewniać realizację usług społecznych przez zastosowanie procedur, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2.

Art. 33. 1. Organ administracji publicznej zapewnia realizację usług społecznych przez udzielenie dotacji celowej podmiotom ekonomii społecznej:

- 1) w trybie negocjacyjnym;
- 2) w formie partnerstwa publiczno-społecznego;
- 3) w formie powierzenia po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert z odpowiednim zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z zastrzeżeniem że do złożenia ofert są uprawnione podmioty ekonomii społecznej.

2. Organ administracji publicznej może zapewnić realizację usług społecznych przez udzielenie zamówienia publicznego z zastosowaniem art. 94–96 lub art. 361 ustawy z dnia 19 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

3. Jednostka samorządu terytorialnego w przypadku:

- 1) niewyłonienia wykonawcy w jednym z trybów, o których mowa w ust. 1 i 2,

2) niemożności zastosowania ust. 2

– może zapewnić realizację usługi społecznej na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r.

– Prawo zamówień publicznych lub ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 711 i 2275).

4. Pominiecie zastosowania przepisów ust. 1 i 2 wymaga uzasadnienia.

5. Każdy może żądać uzasadnienia, o którym mowa w ust. 4.

Art. 34. Jednostka samorządu terytorialnego, zlecając realizację usługi społecznej w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1, może ograniczyć udział wykonawców do podmiotów ekonomii społecznej:

1) mających siedzibę na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub

2) zatrudniających przy realizacji tego zlecenia co najmniej 50% pracowników zamieszkałych na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 35. 1. Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia, które nie podlega, ze względu na jego wartość, ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, może zastrzec, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne, działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem przepisów art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).

2. Informację o zastrzeżeniu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się we wniosku o uruchomienie procedury udzielenia zamówienia publicznego oraz w odpowiednich dokumentach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Rozdział 2

Zlecenie usług społecznych w trybie negocjacyjnym

Art. 36. 1. Organ administracji publicznej może powierzyć podmiotom ekonomii społecznej realizację usługi społecznej w trybie negocjacyjnym.

2. Ogłoszenie o zleceniu realizacji usługi społecznej w trybie negocjacyjnym stanowi zaproszenie podmiotów ekonomii społecznej do wzięcia udziału w negocjacjach w celu doprecyzowania lub uzupełnienia opisu przedmiotu zlecenia lub warunków umowy i złożenia ostatecznych ofert.

3. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) określenie rodzaju usługi społecznej;
- 2) wysokość środków przeznaczonych na realizację usługi społecznej;
- 3) wzór zgłoszenia do wzięcia udziału w negocjacjach, określający minimalny zakres informacji o sposobie realizacji usługi społecznej;
- 4) informacje o terminie składania zgłoszeń;
- 5) tryb wyłonienia podmiotów ekonomii społecznej do negocjacji;
- 6) kryteria oceny złożonych zgłoszeń.

4. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 2, zamieszcza się:

- 1) w Biuletynie Informacji Publicznej;
- 2) w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń;
- 3) na stronie internetowej organu administracji publicznej.

Art. 37. 1. Organ administracji publicznej powołuje komisję w celu oceny złożonych zgłoszeń i przeprowadzenia negocjacji.

2. W skład komisji powołanej przez organ jednostki samorządu terytorialnego wchodzi przedstawiciele organu wykonawczego tej jednostki.

3. W skład komisji powołanej przez organ administracji rządowej wchodzi przedstawiciele tego organu.

Art. 38. 1. Komisja zaprasza do negocjacji podmioty ekonomii społecznej, które spełniają kryteria określone w ogłoszeniu, nie więcej niż 5 podmiotów.

2. Negocjacje nie mogą prowadzić do zmiany minimalnych wymagań oraz kryteriów oceny ofert określonych w ogłoszeniu.

3. Prowadzone negocjacje mają charakter poufny. Żadna ze stron nie może bez zgody drugiej strony ujawnić informacji związanych z negocjacjami.

4. Informacje związane z negocjacjami, w szczególności o wymaganiach oraz o zmianach istotnych warunków realizacji usługi społecznej wprowadzonych podczas negocjacji, a także dokumenty i wyjaśnienia związane z negocjacjami są przekazywane na równych zasadach.

5. Po zakończeniu negocjacji organ administracji publicznej może doprecyzować lub uzupełnić warunki realizacji usługi społecznej wyłącznie w zakresie, w jakim były one przedmiotem negocjacji.

Art. 39. 1. Po przeprowadzonych negocjacjach organ administracji publicznej zaprasza biorących udział w negocjacjach do złożenia oferty realizacji usługi społecznej.

2. Organ administracji publicznej wyznacza termin składania ofert, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia oferty, z tym że termin ten nie może być krótszy niż 14 dni od dnia przekazania zaproszenia do złożenia oferty.

3. Zaproszenie do złożenia oferty, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) termin składania ofert i adres, na który oferty muszą zostać wysłane;
- 2) wagę przypisaną kryterium oceny złożonych ofert.

Art. 40. 1. W przypadku uzasadniającym realizację usługi społecznej przez więcej niż jeden podmiot ekonomii społecznej podmioty biorące udział w negocjacjach mogą złożyć ofertę wspólną w terminie określonym przez komisję, nie krótszym jednak niż 7 dni.

2. W przypadku uzasadniającym realizację usługi społecznej w partnerstwie publiczno-społecznym w wyniku prowadzonych negocjacji może zostać zawarte partnerstwo publiczno-społeczne, o którym mowa w art. 43 ust. 1.

3. Do partnerstwa publiczno-społecznego zawartego w wyniku prowadzonych negocjacji nie stosuje się art. 44 ust. 1.

Art. 41. 1. Organ administracji publicznej, po przeprowadzeniu przez komisję oceny złożonych ofert, dokonuje wyboru oferty zapewniającej najlepszą relację jakości usługi społecznej do kosztów jej realizacji.

2. Informacje związane z negocjacjami, w szczególności ich wynik, zmiany wprowadzone po negocjacjach, a także dokumenty i wyjaśnienia związane z negocjacjami są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej organu administracji publicznej.

Art. 42. 1. Przekazanie dotacji następuje na podstawie umowy o zlecenie realizacji usługi społecznej sporządzonej z uwzględnieniem art. 150, art. 151 lub art. 221 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Sprawozdanie z realizacji usługi społecznej sporządza się w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji usługi społecznej.

3. Minister do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, ramowy wzór:

- 1) oferty, o której mowa w art. 39 ust. 1,
- 2) umowy, o której mowa w ust. 1,
- 3) sprawozdania, o którym mowa w ust. 2

– uwzględniając konieczność uzyskania niezbędnych informacji dotyczących wykonania usługi społecznej oraz biorąc pod uwagę prawidłową realizację tej usługi.

Rozdział 3

Partnerstwo publiczno-społeczne

Art. 43. 1. Organ administracji publicznej wspólnie z podmiotem ekonomii społecznej mogą utworzyć partnerstwo publiczno-społeczne w celu realizacji usług społecznych.

2. Partnerstwo publiczno-społeczne może zostać zawarte z inicjatywy podmiotu ekonomii społecznej.

Art. 44. 1. Organ administracji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej:

- 1) zamieszcza informację o planowanym partnerstwie;
- 2) wyznacza termin na złożenie zgłoszeń;
- 3) podaje kryteria oceny złożonych zgłoszeń;
- 4) zamieszcza informację o wyborze partnera.

2. Organ administracji publicznej przy rozpatrywaniu złożonych ofert uwzględnia:

- 1) planowany udział środków finansowych własnych, wkład rzeczowy i osobowy;
- 2) dotychczasowe doświadczenie w zakresie realizacji usług społecznych;
- 3) dotychczasową współpracę.

3. Organ administracji publicznej może wybrać więcej niż 1 partnera do zawarcia partnerstwa publiczno-społecznego.

Art. 45. 1. Umowa partnerstwa publiczno-społecznego określa w szczególności:

- 1) przedmiot umowy;
- 2) zadania poszczególnych partnerów, w tym lidera partnerstwa;
- 3) zakres praw i obowiązków partnerów;
- 4) zasady rozliczania płatności;
- 5) sankcje za naruszenie postanowień umowy.

2. Umowa partnerstwa publiczno-społecznego nie może być zawarta z podmiotem ekonomii społecznej, nad którym organ administracji publicznej, o którym mowa w art. 43 ust. 1, posiada kontrolę, o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, z wyłączeniem spółdzielni socjalnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.

Art. 46. 1. Organ administracji publicznej ma prawo do bieżącej kontroli realizacji umowy partnerstwa publiczno-społecznego przez partnera.

2. Zasady i szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli określa umowa o partnerstwie publiczno-społecznym.

DZIAŁ IV

Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej przez władze publiczne

Art. 47. Rozwój ekonomii społecznej jest wspierany przez władze publiczne w szczególności za pomocą:

- 1) programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz regionalnych programów na rzecz rozwoju ekonomii społecznej tworzonych na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 oraz z 2020 r. poz. 1378 i 2327);
- 2) dostarczania usług wspierających rozwój podmiotów ekonomii społecznej;
- 3) tworzenia nowych inicjatyw w zakresie ekonomii społecznej, w szczególności w zakresie usług wspierających rozwój przedsiębiorstw społecznych;
- 4) instrumentów wsparcia działań reintegracyjnych.

Art. 48. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego prowadzi działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności:

- 1) określa kierunki rozwoju w obszarze ekonomii społecznej;
- 2) koordynuje działania w zakresie ekonomii społecznej;
- 3) opracowuje, realizuje i monitoruje, na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, program na rzecz rozwoju ekonomii społecznej;
- 4) prowadzi działania z zakresu upowszechniania ekonomii społecznej;
- 5) organizuje realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej na poziomie ponadregionalnym;
- 6) monitoruje funkcjonowanie sektora ekonomii społecznej we współpracy z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 49. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może opracować rządowe lub resortowe programy na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz finansowo wspiera te programy.

2. W ramach programów, o których mowa w ust. 1, są finansowane w szczególności działania wspierające:

- 1) rozwój ekonomii społecznej;
- 2) tworzenie i rozwój przedsiębiorstw społecznych oraz wzmacnianie ich potencjału innowacyjnego i rozwojowego;
- 3) zatrudnienie w przedsiębiorstwach społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 4) podnoszenie wiedzy, kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnionych w podmiotach ekonomii społecznej;
- 5) budowanie wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw społecznych oraz podmiotów ekonomii społecznej na rzecz rozwoju ich potencjału oraz rozwoju lokalnego;
- 6) realizację usług społecznych.

3. Realizacja programów, o których mowa w ust. 1, następuje w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2, lub w trybie naboru wniosków.

4. Programy, o których mowa w ust. 1, mogą być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Art. 50. 1. W ramach programów, o których mowa w art. 49, może zostać wsparta działalność gospodarcza podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności przedsiębiorstw społecznych, przez udzielenie dotacji przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, jest udzielane jako pomoc *de minimis* zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.), zaś w przypadku gdy podmiot ekonomii społecznej wykonuje usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie

z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 114 z 26.4.2012, str. 8, z późn. zm.).

3. Zaświadczenie o udzieleniu wsparcia, o którym mowa w ust. 1, wydaje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30

kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743).

Art. 51. 1. Nabór wniosków, o którym mowa w art. 49 ust. 3, jest dokonywany przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Ogłoszenie o naborze wniosków jest umieszczane na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

3. Ogłoszenie o naborze wniosków określa w szczególności:

- 1) rodzaj zadań;
- 2) podmioty uprawnione do składania wniosków;
- 3) wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań;
- 4) kryteria oceny wniosków;
- 5) termin i warunki realizacji zadań;
- 6) termin i miejsce składania wniosków;
- 7) termin rozpatrzenia wniosków.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może powołać zespół do weryfikacji wniosków.

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego zamieszcza listę podmiotów, których wnioski zostały zatwierdzone, wraz z kwotą przyznanych środków na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej.

6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przekazuje środki finansowe podmiotom, których wnioski zostały zatwierdzone, na podstawie umowy o wsparcie działalności podmiotów ekonomii społecznej.

7. Umowa, o której mowa w ust. 6, określa w szczególności wysokość środków oraz sposób ich przekazywania, obowiązki sprawozdawcze, a także sposób rozliczenia otrzymanych środków i zwrotu niewykorzystanej ich części.

8. Do środków przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego w trybie naboru wniosków stosuje się odpowiednio art. 60-67 i art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z tym że organem właściwym do umarzania, odraczania terminów lub rozkładania na raty spłat należności, a także wydania decyzji o zwrocie w związku

z wykorzystaniem środków niezgodnie z przeznaczeniem albo pobrania ich nienależnie lub w nadmiernej wysokości jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 52. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udziela akredytacji podmiotom świadczącym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz prowadzi wykaz tych podmiotów.

2. Koszty związane z działaniami, o których mowa w ust. 1, pokrywa się z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, lub mogą być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

3. Usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności działania w zakresie:

- 1) animacji lokalnej, polegającej na upowszechnianiu idei i zasad ekonomii społecznej pobudzaniu aktywności społecznej w społecznościach lokalnych oraz inicjowaniu i rozwoju międzysektorowych partnerstw lokalnych;
- 2) tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wspierania prowadzonej przez nie działalności odpłatnej pożytku publicznego lub działalności gospodarczej;
- 3) podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne działań reintegracyjnych, określonych w planie reintegracyjnym, o którym mowa w art. 7 ust. 1;
- 4) wzmacniania potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego oraz udzielania wsparcia biznesowego.

4. Wykaz podmiotów akredytowanych uprawnionych do świadczenia na rzecz podmiotów ekonomii społecznej usług, o których mowa w ust. 3, w odniesieniu do każdego podmiotu, zawiera w szczególności:

- 1) nazwę;
- 2) siedzibę;
- 3) okres obowiązywania akredytacji;
- 4) dane kontaktowe.

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, warunki oraz tryb przyznawania i utraty akredytacji przez podmioty świadczące usługi, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze potrzebę zapewnienia dostępności i wysokiej jakości tych usług.

Art. 53. 1. Tworzy się Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, zwany dalej „Krajowym Komitetem”, jako organ opiniodawczo-doradczy ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Do zadań Krajowego Komitetu należy:

- 1) wyrażanie opinii o programie na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, programach rządowych oraz projektach aktów prawnych i innych dokumentach związanych z funkcjonowaniem podmiotów ekonomii społecznej oraz o funkcjonowaniu ustawy;
- 2) opracowywanie propozycji działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej o charakterze innowacyjnym;
- 3) monitorowanie realizacji polityki na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.;

3. Termin wyrażenia przez Krajowy Komitet opinii wynosi 30 dni od dnia doręczenia projektów aktów prawnych lub programów rządowych związanych z funkcjonowaniem podmiotów ekonomii społecznej. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

Art. 54. 1. Krajowy Komitet składa się z co najmniej 15 członków, w szczególności z przedstawicieli:

- 1) organów administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych;
- 2) jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) podmiotów ekonomii społecznej;
- 4) związków zawodowych i organizacji pracodawców;
- 5) instytucji finansowych;
- 6) nauki i edukacji.

2. Członków Krajowego Komitetu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 55. 1. Posiedzenia Krajowego Komitetu są zwoływane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może zapraszać do uczestnictwa w posiedzeniach Krajowego Komitetu ekspertów oraz przedstawicieli organów administracji publicznej i podmiotów ekonomii społecznej niereprezentowanych w Krajowym Komitecie.

Art. 56. Kadencja Krajowego Komitetu trwa 3 lata.

Art. 57. 1. Koszty funkcjonowania Krajowego Komitetu związane z obsługą oraz uczestnictwem w jego posiedzeniach ekspertów, członków Krajowego Komitetu i osób niebędących jego członkami, pokrywa się z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, mogą być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

3. Członkom Komitetu, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3, biorącym udział w posiedzeniach Krajowego Komitetu przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320).

Art. 58. Obsługę administracyjno-biurową Krajowego Komitetu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 59. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, tryb zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu, organizację oraz tryb działania Krajowego Komitetu, mając na względzie zapewnienie kolegialności oraz pomocniczości prac Krajowego Komitetu.

Art. 60. 1. Samorząd województwa koordynuje w województwie działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności:

- 1) opracowuje, realizuje i monitoruje regionalny program na rzecz rozwoju ekonomii społecznej zgodny ze strategią wojewódzką w zakresie polityki społecznej;
- 2) konsultuje programy oraz inne dokumenty w zakresie ekonomii społecznej, w szczególności służące realizacji umowy partnerstwa, o której mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- 3) monitoruje działania podmiotów ekonomii społecznej w województwie;
- 4) wspiera tworzenie wspólnych przedsięwzięć podmiotów ekonomii społecznej w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, są wykonywane przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej.

Art. 61. 1. Marszałek województwa tworzy Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, zwany dalej „Regionalnym Komitetem”.

2. Do zadań Regionalnego Komitetu należy w szczególności:

- 1) wyrażanie opinii o regionalnym programie na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, projektach uchwał samorządu województwa i aktów prawa miejscowego dotyczących funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej;
 - 2) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących planowania usług społecznych;
 - 3) monitorowanie realizacji regionalnego programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.
3. Kadencja Regionalnego Komitetu trwa 3 lata.

Art. 62. 1. Regionalny Komitet składa się w szczególności z przedstawicieli:

- 1) marszałka województwa;
- 2) wojewody;
- 3) jednostek samorządu terytorialnego z danego regionu;
- 4) podmiotów ekonomii społecznej prowadzących działalność na terenie województwa;
- 5) nauki i edukacji;
- 6) związków zawodowych i organizacji pracodawców.

2. Członków Regionalnego Komitetu powołuje i odwołuje marszałek województwa.

3. Zarząd województwa określi, w drodze uchwały, organizację oraz tryb powołania członków i działania Regionalnego Komitetu.

Art. 63. 1. Marszałek województwa zapewnia realizację usług:

- 1) wsparcia, o których mowa w art. 52 ust. 3, na rzecz podmiotów ekonomii społecznej;
- 2) w zakresie zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym indywidualnego wsparcia w celu reintegracji zawodowej i społecznej tych osób na rzecz przedsiębiorstw społecznych.

2. Marszałek województwa zleca podmiotowi akredytowanemu usługi, o których mowa w ust. 1, w trybie, o którym mowa w art. 38 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), lub w trybach, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 2.

3. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków budżetu samorządu województwa oraz może być finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

4. Marszałek województwa określa w regionalnym programie na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 1, sposób dostarczania usług,

o których mowa w art. 52 ust. 3, mając na względzie potrzebę zapewnienia na terenie całego województwa równego dostępu do tych usług.

DZIAŁ V

Przepisy zmieniające, dostosowujące, przejściowe i końcowe

Rozdział 1

Przepisy zmieniające

Art. 64. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.⁴⁾) w art. 17 w ust. 1 po pkt 43 dodaje się pkt 43a w brzmieniu:

„43a) dochody przedsiębiorstw społecznych, działających w celu, o którym mowa w art. 5 pkt 1 ustawy z dnia..... o ekonomii społecznej (Dz. U.) wydatkowane w roku podatkowym na cele związane z reintegracją zawodową i społeczną swoich pracowników, o których mowa w art. 6 ust. 2 tej ustawy.”.

Art. 65. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10a ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnik warsztatu może brać udział w nieodpłatnych praktykach zawodowych u pracodawcy, w tym w spółdzielni socjalnej lub w przedsiębiorstwie społecznym, o którym mowa w ustawie z dnia.... o ekonomii społecznej (Dz. U.), zwanym dalej „przedsiębiorstwem społecznym”, w wymiarze do 15 godzin tygodniowo, przez okres do 3 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy.”;

2) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wpłaty na Fundusz, o których mowa w art. 21, ulegają obniżeniu z tytułu zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez: zakłady aktywności zawodowej, przedsiębiorstwa społeczne zatrudniające co najmniej 10 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1492, 1565, 2122, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11 i 255.

lub innych pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy – którzy osiągają wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do:

- 1) znacznej stopnia niepełnosprawności lub
- 2) umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych

– w wysokości co najmniej 30%, zwanych dalej „sprzedającymi”.”;

3) art. 26g otrzymuje brzmienie:

„Art. 26g. 1. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna mogą otrzymać ze środków Funduszu:

- 1) jednorazowo środki na utworzenie stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, w wysokości określonej w umowie zawartej ze starostą:
 - a) nie wyższej niż sześciokrotność przeciętnego wynagrodzenia, w przypadku zobowiązania do utrzymania zatrudnienia tej osoby na utworzonym stanowisku pracy przez okres 12 miesięcy,
 - b) wynoszącej powyżej sześciokrotności do piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia, w przypadku zobowiązania do utrzymania zatrudnienia tej osoby na utworzonym stanowisku pracy przez okres powyżej 12 miesięcy do 24 miesięcy
– pod warunkiem nieotrzymania bezzwrotnych środków publicznych na ten cel;
- 2) środki na finansowanie kosztów płacy dla zatrudnionej osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, w okresie do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy ze starostą, wypłacane miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota najniższego wynagrodzenia przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

2. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna, w przypadku zatrudnienia osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, która odbyła nieodpłatną praktykę zawodową, o której mowa w art. 10a ust. 3a, może otrzymać wsparcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w okresie do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy ze starostą, wypłacanego miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

3. Jeżeli okres zatrudnienia osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, będzie krótszy niż wskazany w ust. 1 pkt 1, przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna są obowiązane zwrócić Funduszowi za pośrednictwem starosty środki w wysokości proporcjonalnej do okresu pozostałego do upływu tego okresu, jednak w wysokości nie mniejszej niż 1/6 ogólnej kwoty przyznanych środków. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna dokonują zwrotu w terminie 3 miesięcy od dnia rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną albo utraty ważności orzeczenia potwierdzającego jej niepełnosprawność.

4. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna nie zwracają środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli zatrudnią w terminie 3 miesięcy od dnia rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną inną osobę niepełnosprawną, zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna lub poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu, przy czym wynikająca z tego powodu przerwa nie jest wliczana do okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i warunki przyznawania, wypłaty, rozliczania i zwrotu przedsiębiorstwu społecznemu lub spółdzielni socjalnej środków, o których mowa w ust. 1 i 2,
- 2) wzory wniosków o przyznanie, wypłatę oraz rozliczenie środków, o których mowa w ust. 1 i 2,
- 3) elementy umów dotyczących przyznania środków, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz dokumentację niezbędną do ich realizacji,
- 4) formy zabezpieczenia zwrotu środków, o których mowa w ust. 1 i 2

– mając na względzie: zwiększenie mobilności oraz poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 11 ust. 1, zapewnienie zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy *de minimis*, racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu, z uwzględnieniem efektywności przyznawania środków, w tym w zakresie odpowiedniego wykorzystania i utrzymania rzeczy i zwierząt finansowanych z przyznanych środków, a także zapewnienie dostępności postępowania w sprawie udzielania, wypłaty i rozliczania środków.”;

- 4) w art. 32 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Pracodawca prowadzący zakład pracy chronionej lub będący przedsiębiorstwem społecznym może otrzymać ze środków Funduszu:

- 1) dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych, pod warunkiem wykorzystania tych kredytów na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych;
- 2) zwrot kosztów:
 - a) budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu,
 - b) transportowych,
 - c) administracyjnych.

2. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 2:

- 1) dotyczy wyłącznie dodatkowych kosztów wnioskodawcy wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
- 2) może być przyznany wnioskodawcy, u którego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 50%;
- 3) jest udzielany na wniosek.”;

5) art. 32a otrzymuje brzmienie:

„Art. 32a. Fundusz, na podstawie umowy zawartej z pracodawcą prowadzącym zakład pracy chronionej lub będącym przedsiębiorstwem społecznym, udziela pomocy, o której mowa w art. 32 ust. 1.”;

6) w art. 36 ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

„1. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych mogą być realizowane na zlecenie Funduszu przez podmioty ekonomii społecznej, o których mowa w ustawie z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.....).

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, mogą być realizowane ze środków Funduszu przez podmioty ekonomii społecznej również na zlecenie samorządu województwa lub powiatowego.

3. Do zlecania zadań, o którym mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub ustawy z dnia o ekonomii społecznej.”.

Art. 66. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057) w art. 4 w ust. 1 w pkt 33 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 34 w brzmieniu:

„34) działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, o których mowa w ustawie z dnia.... o ekonomii społecznej (Dz. U.).”.

Art. 67. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16b:

a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) diagnozę sytuacji społecznej, w tym potencjał podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych,”

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Strategia, o której mowa w ust. 1 opracowana przez gminę i powiat określa zadania publiczne i usługi społeczne zlecane w trybach, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i ustawie z dnia.... o ekonomii społecznej.”;

2) w art. 25:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organy administracji rządowej i samorządowej, zwane dalej „organami”, mogą zlecać realizację zadania z zakresu pomocy społecznej podmiotom ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia.....o ekonomii społecznej (Dz. U.), prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej, zwanym dalej „podmiotami uprawnionymi.”

b) uchyla się ust. 4,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do zlecania zadań, o których mowa w ust. 1 stosuje się ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub ustawę z dnia.....o ekonomii społecznej.”.

Art. 68. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, 2023, 2369 i 2400) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 24:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) podmiotom ekonomii społecznej, o których mowa w ustawie z dnia o ekonomii społecznej statutowo zajmującym się problematyką rynku pracy;”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zlecenie wykonywania usług rynku pracy lub usług i instrumentów rynku pracy odbywa się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub w ustawie z dnia..... o ekonomii społecznej lub przez zakup tych usług, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, z uwzględnieniem sposobu ich realizacji zgodnie ze standardami usług rynku pracy.”;

2) w art. 46:

a) w ust. 1:

– pkt 1d otrzymuje brzmienie:

„1d) przyznać przedsiębiorstwu społecznemu lub spółdzielni socjalnej jednorazowo środki na utworzenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia;”;

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) przyznać przedsiębiorstwu społecznemu lub spółdzielni socjalnej środki na finansowanie kosztów wynagrodzenia, w okresie do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy, wypłacane miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, dla zatrudnionego skierowanego bezrobotnego lub zatrudnionego skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub zatrudnionego skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej;”;

b) ust. 2d otrzymuje brzmienie:

„2d. Przedsiębiorstwo społeczne, o którym mowa w ustawie z dnia.... o ekonomii społecznej, lub spółdzielnia socjalna, które otrzymały z Funduszu Pracy jednorazowo środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1d, są obowiązani, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty, dokonać zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi, jeżeli zatrudniały na utworzonym stanowisku pracy skierowanego

bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej, w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 24 miesiące albo naruszyły inne warunki umowy dotyczące przyznania tych środków.”,

c) ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. Przedsiębiorstwo społeczne, o którym mowa w ustawie z dnia... o ekonomii społecznej, lub spółdzielnia socjalna, które otrzymały z Funduszu Pracy środki, o których mowa w ust. 1 pkt 4, są obowiązane dokonać ich zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi, jeżeli zatrudniały skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 12 miesięcy od dnia przyznania tych środków albo naruszyły inne warunki umowy o finansowanie kosztów wynagrodzenia.”,

d) ust. 6a otrzymuje brzmienie:

„6a. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania przedsiębiorstwu społecznemu lub spółdzielni socjalnej jednorazowo środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1d;
- 2) szczegółowe warunki i tryb przyznawania osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 1b, jednorazowo środków, o których mowa w ust. 1 pkt 3;
- 3) szczegółowe warunki i tryb przyznawania przedsiębiorstwu społecznemu lub spółdzielni socjalnej środków, o których mowa w ust. 1 pkt 4;
- 4) formy zabezpieczenia zwrotu środków na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu, utworzenie stanowiska pracy lub finansowanie kosztów wynagrodzenia w przedsiębiorstwie społecznym lub spółdzielni socjalnej w przypadku niedotrzymania warunków umowy dotyczącej ich przyznania – mając na względzie zwiększenie mobilności osób określonych w ust. 1 pkt 1b, 3 i 4 oraz w ust. 1b, racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu Pracy, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy *de minimis* w przypadku wypłaty środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1d, 3 i 4.”;

3) w art. 62a ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Zlecenie realizacji działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych odbywa się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub w ustawie z dniao ekonomii społecznej.”;

4) w art. 108 w ust. 1:

a) pkt 41 otrzymuje brzmienie:

„41) zatrudnienia wspieranego, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym, oraz wsparcia, o którym mowa w art. 12 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych i w art. 26 ustawy z dnia.....o ekonomii społecznej;”;

b) po pkt 63 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 64 w brzmieniu:

„64) kosztów programów, o których mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dniao ekonomii społecznej.”;

5) po art. 109l dodaje się art. 109m w brzmieniu:

„Art. 109m. 1. Minister właściwy do spraw pracy, na podstawie umowy zawartej z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, może przekazać na wyodrębniony rachunek urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, środki Funduszu Pracy na realizację programów, o których mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia o ekonomii społecznej, w wysokości nie wyższej niż 20 mln zł rocznie.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności wysokość i tryb przekazywania środków oraz sposób ich rozliczenia.”.

Art. 69. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) w art. 5 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1, mogą uczestniczyć organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), których działalność statutowa obejmuje zadania należące do sfery zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, działalności charytatywnej, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury fizycznej, porządku i bezpieczeństwa publicznego lub przeciwdziałania patologiom społecznym, promocji i organizacji wolontariatu, po przeprowadzeniu konkursu, o którym mowa w art. 11

ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także samorządy zawodów medycznych, rodziny osób uzależnionych, oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin.”.

Art. 70. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Spółdzielnię socjalną mogą założyć osoby, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dniao ekonomii społecznej (Dz. U.).”;

2) po art. 5a dodaje się art. 5b w brzmieniu:

„Art. 5b. Spółdzielnia socjalna tworzy program reintegracyjny, o którym mowa w ustawie z dnia..... o ekonomii społecznej w celu realizacji działań na rzecz zawodowej i społecznej reintegracji członków i pracowników, będących osobami, o których mowa w art. 4 ust. 1.”;

3) w art. 15b ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do konsorcjum spółdzielczego mogą przystąpić podmioty ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia.....o ekonomii społecznej.”;

4) art. 19a otrzymuje brzmienie:

„Art. 19a. Rada Ministrów przedkłada Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej w okresach dwuletnich, najpóźniej do dnia 30 listopada informacje o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych, w oparciu o dane przekazane ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego przez związki rewizyjne właściwe dla spółdzielczości socjalnej do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok złożenia informacji.”.

Art. 71. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1546, 1565, 2023 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 72 i 694) w załączniku do ustawy w części II w ust. 21 w kolumnie 4 dodaje się pkt 18 w brzmieniu:

„18) zaświadczenie wydawane przedsiębiorstwu społecznemu na podstawie art. 30 ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.)”.

Art. 72. W ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 75) w art. 61 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do wyłaniania podmiotów mających organizować opiekę, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności

pożytku publicznego i o wolontariacie lub ustawy z dnia..... o ekonomii społecznej (Dz. U.).”.

Art. 73. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 oraz z 2021 r. poz. 159) art. 190 otrzymuje brzmienie:

„Art. 190. 1. Organy jednostek samorządu terytorialnego mogą zlecić realizację zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1, art. 18 ust. 2 i 3, art. 60 ust. 1, art. 76 ust. 1, art. 93 ust. 2 i 3 i art. 154 ust. 2 podmiotom ekonomii społecznej, o których mowa w ustawie z dnia..... o ekonomii społecznej (Dz. U.), jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub pomocy społecznej.

2. Do zlecenia realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, stosuje się ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub ustawę z dnia ... o ekonomii społecznej.”.

Art. 74. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 183 i 694) w art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego mogą uczestniczyć podmioty, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2, w tym podmioty ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia..... o ekonomii społecznej (Dz. U.).”.

Art. 75. W ustawie z dnia z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) w art. 7 w ust. 2 w pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia o ekonomii społecznej (Dz. U.) wyłoniony na podstawie tej ustawy, lub”.

Art. 76. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019, z 2020 r. poz. 288, 1517 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464) w art. 94 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy mający status zakładu pracy chronionej, spółdzielnie socjalne, przedsiębiorstwa społeczne oraz inni wykonawcy, których głównym celem działalności lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, jeżeli to jednostki te będą realizowały

zamówienie, jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych, w szczególności:

- 1) bezrobotnych, w szczególności bezrobotnych długotrwale, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, 2023, 2369 i 2400),
- 2) posiadających status poszukujących pracy w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 3) osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonyjących innej pracy zarobkowej, w tym rodziców dzieci z rodzin wielodzietnych poszukujący pracy po okresie wykonywania pracy domowej,
- 4) niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 5) osób, o których mowa w art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- 6) osób spełniających kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803),
- 7) osób, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111),
- 8) osób usamodzielnianych, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 oraz z 2021 r. poz. 159) oraz w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 9) osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685),
- 10) osób opuszczających zakłady karne oraz pełnoletnich osób opuszczających zakłady poprawcze,
- 11) osób starszych w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705),
- 12) osób, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu

- cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1666 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 322 i 2023),
- 13) osób będących członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, w szczególności będących członkami mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 823)
- pod warunkiem, że procentowy wskaźnik zatrudnienia osób należących do jednej lub więcej kategorii, o których mowa w pkt 1–13, jest nie mniejszy niż 30% osób zatrudnionych u wykonawcy albo w jego jednostce, która będzie realizowała zamówienie.”.

Rozdział 2

Przepisy dostosowujące, przejściowe i końcowe

Art. 77. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego powoła członków Krajowego Komitetu, o którym mowa w art. 53 ust. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Marszałek województwa powoła członków Regionalnego Komitetu, o którym mowa w art. 61 ust. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 78. Podmioty ekonomii społecznej, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego w zakresie projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zachowują ten status na potrzeby realizowanych projektów do zakończenia perspektywy finansowej 2014–2020.

Art. 79. Rada Ministrów, na podstawie informacji uzyskanych od organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, przedstawia po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdanie z wykonania ustawy w terminie do dnia 30 listopada roku następnego.

Art. 80. 1. Maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowania ustawy na lata 2022–2031 wyniesie 5560 tys. zł, z tego w części 44 – Zabezpieczenie społeczne w roku:

- 1) 2022 – 72 tys. zł;
- 2) 2023 – 72 tys. zł;
- 3) 2024 – 677 tys. zł;
- 4) 2025 – 677 tys. zł;
- 5) 2026 – 677 tys. zł;
- 6) 2027 – 677 tys. zł;
- 7) 2028 – 677 tys. zł;
- 8) 2029 – 677 tys. zł;
- 9) 2030 – 677 tys. zł;
- 10) 2031 – 677 tys. zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący, polegający na zmianie kosztów realizacji zadań publicznych wykonywanych na rzecz obywateli, w tym zmniejszeniu kosztów rzeczowych, związanych z obsługą realizacji zadań wynikających z ustawy.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2 w zakresie części 44 – Zabezpieczenie społeczne jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 81. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 21 ust. 2f, art. 22 ust. 12, art. 26g ust. 8, art. 32 ust. 3 oraz art. 36 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 65 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 21 ust. 2f, art. 22 ust. 12, art. 26g ust. 7, art. 32 ust. 3 oraz art. 36 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 65, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 82. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 46 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 68 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 46 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 83. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 64 i art. 67 pkt 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Iwona Szulc

Dyrektor Departamentu Prawnego

w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej

/-podpisano elektronicznie/